

Sygn. akt *IV Ka 682/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Roger Michalczyk - sprawozdawca

Sędziowie SO Mariola Urbańska - Trzecka

SO Piotr Kupcewicz

Protokolant st. sekr. sądowy Agnieszka Scheffs

przy udziale Jarosława Bittnera Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy

po rozpoznaniu dnia 25 września 2015 r.

sprawy **D. K.** s. H. i Z. ur. (...) w B.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego i obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 20 kwietnia 2015 r. sygn. akt IX K 108/15

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. H. – Kancelaria Adwokacka w B. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym; zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze, którymi obciąża Skarb Państwa.

sygn. akt IV Ka 682/15

UZASADNIENIE

D. K. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami :

1. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25.04.2005 r., sygn. akt XVI K 438/05 za czyn z art. 283 k.k. w zw. z art. 279§1 k.k. popełnionych w dniu 4.01.2005 r. na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21.09.2007 r. karę zamieniono na zastępczą karę pozbawienia wolności

2. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 27.03.2007 r., sygn. akt XVI K 667/07 za czyn z art. 178a§1 k.k. popełniony w dniu 27.03.2007 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby, grzywnę w wysokości 30 stawek dziennych po 30 złotych każda, 1 rok zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, 800 zł świadczenia pieniężnego oraz podanie wyroku do publicznej wiadomości. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22.01.2008 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności

3. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 4.06.2007 r. sygn. akt XVI K 1330/07 za czyn z art. 178a§1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. popełniony w dniu 2.06.2007 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, 10 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, 1.000 zł świadczenia pieniężnego oraz podanie wyroku do publicznej wiadomości.

4. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 1.04.2008 r., sygn. akt IV K 708/07 za czyn z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 279§1 k.k. i art. 288§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. popełniony w dniu 11.09.2006 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby, grzywnę w wysokości 20 stawek dziennych po 10 złotych każda i zobowiązanie do naprawienia szkody. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 2.03.2011 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności

5. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 24.09.2010 r., sygn. akt XVI K 2945/10 za czyn z art. 178a§1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. popełniony w dniu 9.05.2010 r. na karę 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności, 10 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, 1.500 zł świadczenia pieniężnego oraz podanie wyroku do publicznej wiadomości.

6. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 17.11.2010 r., sygn. akt XVI K 3749/10 za czyn z art. 178a§4 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. popełniony w dniu 16.09.2010 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu zatrzymania w dniu 16.09.2010 r., 4 lata zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i 1.000 zł świadczenia pieniężnego

7. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 8.02.2011 r., sygn. akt XVI K 4412/10 za czyn z art. 244 k.k. popełniony w dniu 1.10.2010 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu zatrzymania w dniu 1.10.2010 r.

8. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 16.03.2011 r., sygn. akt XVI K 4790/10 za czyn z art. 244 k.k. popełniony w dniu 11.09.2010 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności

9. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25.11.2011 r., sygn. akt IV K 551/11 za czyn z art. 178a§4 k.k. popełniony w dniu 10.09.2011 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat

10. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 10.01.2013 r., sygn. akt IV K 691/11 za czyn:

a) z art. 279§1 k.k. popełniony z 20/21.10.2010 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności

b) z art. 278§1 k.k. popełniony w okresie od 24.07.2010 r. do dnia 26.07.2010 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności

c) z art. 279§1 k.k. popełniony z 04/05.09.2010 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności

d) za ciąg przestępstw z art. 278§1 k.k. popełnionych w dniach 31.08.2010 r., z 19/20.10.2010 r. i w dniu 21.10.2010 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności

za które wymierzono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz zobowiązano do naprawienia szkody

11. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21.11.2014 r., sygn. akt IX K 28/14 za ciąg czynów z art. 279§1 k.k. popełnionych w okresie od 2/3.02.2010 r. do 5/6.02.2010 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, wyrokiem łącznym 20 kwietnia 2015r., sygn. akt IX K 108/15 orzekł:

I. Na podstawie art. 575§1 k.p.k. stwierdził, że wyrok łączny Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25 marca 2014 r., sygn. akt IV K 20/14 utracił moc

II. Na podstawie art. 569§1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86§1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami w sprawach: XVI K 667/07 i IV K 708/07 opisanymi wyżej w punkcie 2 i 4 i wymierzył skazanemu D. K. karę łączną 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności

III. Na podstawie art. 577 k.p.k. w zw. z art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej w pkt II niniejszego wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie XVI K 667/07 w okresie od 2.11.2008 r. do 08.01.2009 r. oraz od 10.09.2011 r. do 04.03.2012 r.

IV. Na podstawie art. 569§1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86§1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami w sprawach: XVI K 2945/10, XVI K 3749/10, XVI K 4790/10, punkt III sentencji wyroku w sprawie IV K 691/11, punkt IV sentencji wyroku w sprawie IV K 691/11 oraz IX K 28/14 opisanymi wyżej w punkcie 5,6,8, 10b, 10c i 11 i wymierzył skazanemu D. K. karę łączną 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności

V. Na podstawie art. 577 k.p.k. w zw. z art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej w pkt IV niniejszego wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie XVI K 3749/10 w dniu 16.09.2010 r.

VI. Na podstawie art. 569§1 k.p.k. i art. 90§2 k.k. w miejsce środków karnych w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonych wyrokami XVI K 2945/10 i XVI K 3749/10 opisanymi wyżej w pkt 5 i 6 wymierzył skazanemu łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 (dziesięciu) lat

VII. Na podstawie art. 569§1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86§1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami w sprawach: XVI K 4412/10, punkt II sentencji wyroku w sprawie IV K 691/11, punkt IX sentencji wyroku w sprawie IV K 691/11 opisanymi wyżej w punkcie 7, 10a i 10d i wymierzył skazanemu D. K. karę łączną 2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności

VIII. Na podstawie art. 577 k.p.k. w zw. z art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej w pkt VII niniejszego wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie XVI K 4412/10 w dniu 01.10.2010 r.

IX. Stwierdził, iż w pozostałym zakresie rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu

X. Umorzył postępowanie odnośnie wydania wyroku łącznego co do wyroków w sprawach XVI K 438/05, XVI K 1330/07 i IV K 551/11 opisanymi wyżej w pkt 1, 3 i 9

XI. Zasądził od Skarbu państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. W. H. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych 60/100) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu

XII. Zwolnił skazanego od obowiązku uiszczenia kosztów postępowania związanych z wydaniem wyroku łącznego i obciążył nimi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku złożyli: skazany i jego obrońca.

Obrońca skazanego zaskarżył wyrok w części dotyczącej połączenia kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawach o sygnaturach: XVI K 2945/10, XVI K 3749/10, XVI K 4790/10, punkt III sentencji wyroku w sprawie IV K 691/11, punkt IV sentencji wyroku w sprawie IV K 691 oraz IX K 28/14. Na podstawie art. 438 pkt 4 kpk wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność kary, polegającą na wymierzeniu skazanemu D. K. w punkcie IV wyroku kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności z zachwianiem relacji celów prewencji generalnej i szczególnej, jakie kara powinna spełniać, podczas gdy cele prewencji generalnej i szczególnej, jakie kara powinna

spełniać przemawiają za orzeczenie wobec niego niższej kary pozbawienia wolności, aniżeli wymierzona przez Sąd I instancji.

W oparciu o tak skonstruowany zarzut domagał się zmiany w/w orzeczenia poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej w dolnych granicach zagrożenia ustawowego z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji włącznie, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku łącznego i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Skazany w apelacji osobistej domagał się zmiany wyroku łącznego w zakresie wszystkich orzeczonych wobec niego kar łącznych i wymierzenia jemu odpowiednio kar łącznych: roku pozbawienia wolności, 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wywodził, iż kary łączne orzeczone wobec niego w wyroku łącznym są zbyt rygorystyczne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje nie były zasadne.

Ustosunkowując się do zawartego w obu apelacjach zarzutu opartego na podstawie apelacyjnej określonej w art. 438 pkt 4 kpk, w pierwszej kolejności należy zważyć, że rażąca surowość kary zachodzić może jedynie wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można byłoby przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej, w następstwie prawidłowego zastosowania ogólnych zasad sądowego wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk, a karą wymierzoną przez Sąd pierwszej instancji.

Nie chodzi zatem o każdą różnicę w ocenach wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby również w potocznym znaczeniu tego słowa rażąco niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się zaakceptować.

Tym samym rażąca niewspółmierność kary zachodziłaby wtedy, gdyby suma orzeczonych kar za przypisane przestępstwo nie uwzględniała należyte stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizowała w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma osiągnąć wobec sprawcy do popełnionego czynu, czyli dokonuje oceny jego zamiaru i motywu, którymi się kierował oraz sposobu działania.

Z kolei zgodnie z zasadą współmierności kary do stopnia społecznej szkodliwości czynu, przy wymiarze kary uwzględnia się podmiotowe i przedmiotowe przesłanki określające ten stopień, czyli rodzaj i charakter naruszanego dobra, rozmiar wyrządzonej szkody, przesłanki kierujące sprawcą i sposób popełnienia czynu. W zależności od oceny motywów i sposobu popełnienia przestępstwa, osobowości sprawcy, stopnia demoralizacji i zagrożenia, jaki przedstawia dla porządku prawnego, różnie kształtują się wskazania, co do zapobiegawczego i wychowawczego oddziaływania kary.

Dyrektywa zaś kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa oznacza branie pod uwagę społecznego odbioru kary, przy czym zdaniem Sądu Okręgowego efekty ogólnoprewencyjne mają zostać osiągnięte przez nieuchronność poniesienia odpowiedzialności karnej nie zaś - z wyjątkiem określonego rodzaju przestępstw - poprzez surowość stosowanej represji.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo, zgodnie ze wskazaniami, o których mowa była wcześniej, ustalił rozmiar poszczególnych kar łącznych pozbawienia wolności, które należało wymierzyć skazanemu w wyroku łącznym. Sąd I instancji był uprawniony do wymierzenia kary łącznej wynikającej z połączenia kar jednostkowych orzeczonych w sprawach XVI K 667/07 i IV K 708/07 (punkt II wyroku łącznego) w granicach od roku do roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, a wymierzył karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Skazany dopuścił się przestępstw przeciwko różnym dobrom prawnym, w odstępie 6 miesięcy i trudno byłoby znaleźć jakiegokolwiek argumenty przemawiające za orzeczeniem kary łącznej na zasadzie

pełnej absorpcji, jak chciałby skazany. Wymierzoną w tych okolicznościach karę łączną trudno uznać za rażąco surową. Granice możliwej do orzeczenia kary łącznej wynikającej z połączenia kar jednostkowych orzeczonych w sprawach: XVI K 2945/10, XVI K 3749/10, XVI K 4790/10, IV K 691/11 (punkt III i IV sentencji wyroku), IX K 28/14 (punkt IV wyroku łącznego) wynosiły od roku i miesiąca pozbawienia wolności do 4 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd I instancji wymierzył karę łączną 3 lat i 6 miesięcy, która zdaniem sądu odwoławczego nie razi surowością. Pamiętać należy, iż dotyczyła ona ciągu przestępstw z art. 279§1 kk oraz 5 innych, równie poważnych przestępstw, które godziły w różne dobra prawne. Nie było żadnych racjonalnych przesłanek przemawiających za orzeczeniem w tym wypadku kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji, jak domagał się w apelacji obrońca skazanego, czy też jej obniżania do 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, jak domagał się w apelacji skazany. Skazany w swojej apelacji nie przedstawił zresztą żadnej argumentacji przemawiającej za stwierdzeniem, iż orzeczona w tym wypadku kara łączna jest zbyt surowa, poza stwierdzeniem, iż jest ona „zbyt rygorystyczna”. W ocenie Sądu Okręgowego, tak ukształtowany wymiar kary łącznej stanowi wyraz właściwej reakcji karnej na zachowania skazanego. Kara łączna w tym wypadku dotyczy przecież 6 jednostkowych orzeczeń i jej obniżanie stanowiłoby wyraz niczym nieuzasadnionego łagodnego traktowania sprawy. Podobnie, zdaniem sądu odwoławczego, należy ocenić argumenty skazanego dotyczące trzeciej z wymierzonych jemu kar łącznych pozbawienia wolności (punkt VII wyroku łącznego). W tym wypadku granice możliwej do orzeczenia kary łącznej wynikającej z połączenia kar jednostkowych orzeczonych w sprawach: XVI K 4412/10, IV K 691/11 (punkt II i IX sentencji wyroku) wynosiły od roku do 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. W tych okolicznościach kara 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności wymierzona przez Sąd I instancji na zasadzie absorpcji była w pełni uzasadniona i z całą pewnością nie raziła surowością. Nie było żadnych przesłanek do jej obniżania do roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, jak chciałby skazany. W tej sytuacji, sąd odwoławczy nie znajdując żadnych przesłanek do uwzględnienia apelacji skazanego i jego obrońcy, zaskarżony wyrok, jako słuszny utrzymał w mocy. O kosztach orzeczono na podstawie art. 624§1 kpk w zw. z art. 634 kpk.